

Hogeschool Rotterdam

Beoordelingstraject experiment leeruitkomsten

Bacheloropleiding Opleiding tot Verpleegkundige

Beperkte opleidingsbeoordeling

007A2021.04

Samenvatting

In mei 2021 is de flexibele deeltijdopleiding van de bestaande hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Verpleegkundige van Hogeschool Rotterdam bezocht door een visitatiepanel van NQA. De flexibele deeltijdopleiding is in het kader van het experiment leeruitkomsten ontwikkeld en wordt in deeltijd in Rotterdam aangeboden. Het panel beoordeelt de opleiding in zijn geheel als **positief**.

De flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde van Hogeschool Rotterdam pakt het experiment leeruitkomsten slagvaardig op. In korte tijd is door een team van bevlogen docenten een flexibel programma ontwikkeld aan de hand van met de praktijk ontwikkelde leeruitkomsten. Met enthousiasme, doortastendheid en lef is een onderwijsleeromgeving ontwikkeld die goed aansluit op de doelgroep van mbo-verpleegkundigen met werkervaring. De continue afstemming tussen opleiding, student en praktijk leidt ertoe dat aan de doelstellingen van het experiment leeruitkomsten wordt voldaan. De opgedane ervaringen zijn waardevol. Niet alleen voor de flexibele deeltijdopleiding maar ook voor de voltijdse variant van de opleiding Verpleegkunde. Nu de experimentele ontwikkelfase van de opleiding overgaat naar een bestaande situatie is het van belang dat het flexibele experimentele karakter behouden blijft bij het continue verbeteren van het programma. De studenten leren in de opleiding om te kiezen voor de meest geschikte leeractiviteit en om initiatief te nemen leeruitkomsten op alternatieve manieren te laten toetsen. Met dit flexibele onderwijsconcept voorziet de opleiding in de behoefte aan regievoerende verpleegkundigen in de beroepspraktijk

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De flexibele deeltijdopleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleiding heeft vanuit een goed uitgewerkte visie op deeltijdonderwijs een flexibel opleidingsprofiel ontwikkeld. Het is sterk dat individuele leeractiviteiten het vertrekpunt zijn van het opleidingsprofiel. De studenten tonen aan de hand van leeruitkomsten aan dat ze de competenties van de Bachelor of Nursing 2020 beheersen. De leeruitkomsten zijn in overleg met het werkveld tot stand gekomen en herkenbaar voor het beroepenveld. De relatie tussen leeruitkomsten en de beoogde leerresultaten is in een competentiematrix duidelijk aangegeven. De speerpunten van de opleiding; diversiteit en internationalisering, zelfmanagementondersteuning, klinisch redeneren en zorgtechnologie kunnen nog wat duidelijker in de leeruitkomsten en de beoordelingscriteria tot uiting komen. Het voornemen van de opleiding om meer differentiatie aan te brengen in de beheersingsniveaus van de leeruitkomsten is terecht en sluit aan bij de ontwikkeling tot het eindniveau van hbo-verpleegkundige.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opzet van het onderwijs biedt de deeltijdstudenten veel flexibiliteit. De leeruitkomsten zijn thematisch samengevoegd in acht modules van 30 EC. Van elke leeruitkomst zijn er mogelijke leeractiviteiten aangegeven. De individuele leervragen van de student vormen het vertrekpunt van de leeractiviteiten die in verschillende leeromgevingen en op verschillende manieren kunnen worden uitgevoerd. De studenten kunnen individueel of met ondersteuning van een studiecoach in leerteams studeren. De studiecoach vormt samen met de student en de praktijkcoach een krachtige driehoek. Ze bespreken regelmatig de

studievoortgang en bepalen hoe bij de leeractiviteiten de beroepspraktijk het beste kan worden ingezet. Deze opzet sluit goed aan op de persoonlijke voorkeur en werksituatie van de student. Indien gewenst kunnen de leeractiviteiten in een learning community met behulp van vakdocenten worden ondersteund.

De studenten voldoen aan de wettelijke instroomeisen; mbo-4 verpleegkundigen of in-service opgeleide verpleegkundigen die werkzaam zijn in de zorg zijn toelaatbaar voor deze flexibele deeltijdopleiding. Het is typerend voor de opleiding dat studenten de overgang maken van onderwijsconsument naar bedenker van leeractiviteiten waarbij ze hun kennis, vaardigheden en ervaringen uit de beroepspraktijk inzetten. Ze worden hierbij goed begeleid door studiecoaches die ervaren zijn in het verpleegkundeonderwijs en goed op de hoogte zijn van de werkzaamheden van een hbo-verpleegkundige. De inhoudelijke expertise is binnen het docententeam voldoende divers en de werkwijze is ontwikkelgericht. De docenten nodigen studenten en de beroepspraktijk nadrukkelijk uit om aan het onderwijskundig experiment van de flexibele deeltijdopleiding deel te nemen. Daarnaast worden aanpassingen en verbeteringen snel en effectief doorgevoerd. Er is daardoor een flexibele leeromgeving ontstaan die niet alleen van waarde is voor de opleiding Verpleegkunde maar ook waardevol kan zijn voor de overige opleidingen van Hogeschool Rotterdam.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het toetsbeleid is goed uitgewerkt. Het bevat duidelijke inhoudelijke en organisatorische kaders. De leeruitkomsten kunnen via drie verschillende routes worden getoetst. Naast de standaard route is een alternatieve route uitgewerkt en bestaat er een route om leeruitkomsten te laten valideren. De alternatieve route wordt door de studenten goed benut naarmate de opleiding vordert. De toetsen zijn van een goed niveau en worden goed uitgevoerd. Het onderbouwen van de gegeven oordelen varieert en verdient aandacht.

De toetskwaliteit wordt door een goed uitgewerkte toetsprocedure en door de examencommissie in samenwerking met de toetscommissie geborgd. De examencommissie heeft proactief bijgedragen aan het experiment en aan de toetsing van leeruitkomsten. Ze ziet adequaat toe op de kwaliteit van de toetsing en de beoordelingen. Het panel pleit ervoor om de waardevolle ervaringen die met de alternatieve toetsing zijn opgedaan te behouden als het experiment is afgerond.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De eindwerken van de eerste afgestudeerden laten zien dat de beoogde leerresultaten overtuigend worden gerealiseerd. De studenten tonen het eindniveau aan in een afstudeeropdracht en in een assessment van een portfolio met bewijsstukken die tijdens de opleiding zijn verzameld en waarop wordt gereflecteerd. De eerste studenten zijn terecht afgestudeerd met hoge cijfers voor het assessment. De ervaringen met de eerste alumni zijn ook positief. De praktijkcoaches geven aan dat deze studenten tijdens de opleiding hebben geleerd om de regie te nemen over hun leerproces. Dit sluit naadloos aan bij de behoefte aan verpleegkundigen die in staat zijn om in de zorgpraktijk de regie te nemen. De flexibele

deeltijdopleiding leidt door het flexibele onderwijsmodel waardevolle verpleegkundigen op voor de beroepspraktijk.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Schets van de opleiding / Karakteristiek	9
Basisgegevens opleiding	9
Beoordeling NVAO-standaarden	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	12
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	15
<i>Het onderwijs tijdens de coronamaatregelen</i>	20
Standaard 3 Toetsing	21
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	24
Eindoordeel over de opleiding	26
Aanbevelingen	27
Bijlagen	28
1. Bezoekprogramma 19 mei 2021	29
2. Bestudeerde documenten	30

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de flexibele deeltijdopleiding Opleiding tot Verpleegkundige van Hogeschool Rotterdam. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Hogeschool Rotterdam en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2018), *Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten* van de NVAO (2019) en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2020 Beperkte Opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 19 mei 2021. Het visitatiepanel bestond uit:
De heer dr. J.S. Jukema (voorzitter, domeindeskundige),
De heer drs. H.A.M. Nas (domeindeskundige),
Mevrouw J.K.F. Kloek Ba MEd (domeindeskundige),
Mevrouw E. Kramer (student-lid),
De heer ir. A.B.C. Hoitink, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de beoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel de afstudeerscripties en eindassessments van de eerste elf afgestudeerden bestudeerd. Aanvullend zijn van vier studenten onderwijsproducten beoordeeld waarmee de leeruitkomsten van module 6; Kwaliteit zijn aangetoond (zie bijlage 2).

Centraal in de beoordeling stond een visitatiebezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Ter voorbereiding op de visitatie is er een vooroverleg geweest. In dit overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA, het NVAO-beoordelingskader en het NVAO-protocol *Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten*. Tevens zijn in dit vooroverleg de voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld.

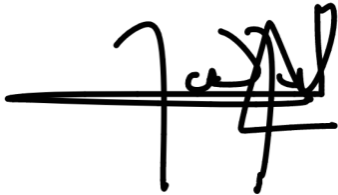
Het visitatiebezoek vond plaats op 19 mei 2021. Door de coronamaatregelen vond het bezoek online plaats via MS Teams. Het panel heeft gesprekken gevoerd met diverse stakeholders van de opleiding, onder wie het management, de studenten, docenten, studiecoaches, praktijkcoaches en vertegenwoordigers van het werkveld. Het panel heeft het materiaal en de online leeromgeving CumLaude digitaal bestudeerd. Een overzicht van de geraadpleegde documenten is in bijlage 2 te vinden. Aan het einde van het visitatiebezoek is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. Medewerkers en studenten zijn in de gelegenheid gesteld het panel te spreken buiten het programma van de bezochtdag om (inloopspreekuur). Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapport opgesteld, dat is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede conceptrapport opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd aan de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 27 september 2021

Panelvoorzitter

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J.S. Jukema', written over a horizontal line.

De heer dr. J.S. Jukema

auditor

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A.B.C. Hoitink', written in a cursive style.

De heer ir. A.B.C. Hoitink

Schets van de opleiding / Karakteristiek

Bij de hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Verpleegkundige van Hogeschool Rotterdam is een omvangrijke opleiding met ruim 2150 ingeschreven studenten. De opleiding kent meerdere varianten, naast de voltijdse variant is er een duale en deeltijdvariant. Dit rapport heeft betrekking op de flexibele deeltijdopleiding. In 2018 is deze opleidingsvariant na een betrekkelijke korte ontwikkelperiode gestart met 85 studenten waarvan er per mei 2021 inmiddels elf studenten zijn afgestudeerd. Het aantal inschrijvingen is in de jaren daarna geleidelijk gegroeid waardoor in mei 2021 bijna 300 studenten zijn ingeschreven bij deze flexibele deeltijdopleiding.

De flexibele deeltijdopleiding is bedoeld voor mbo-4 verpleegkundigen of in-service opgeleide verpleegkundigen die werkzaam zijn in de zorg en opgeleid willen worden tot hbo-verpleegkundige. De opleiding kiest bewust voor deze doelgroep. Het in de beroepspraktijk ontwikkelen van leeractiviteiten is namelijk een belangrijk onderdeel van het experiment. De studenten dienen daarom minimaal 24 uur per week te werken in de zorg. Naast het team van twaalf docenten zijn 25 zorginstellingen en 70 praktijkcoaches nauw betrokken bij de opleiding. Kenmerkend voor de aanpak van de opleiding is de uitnodiging aan studenten en deze partners om samen het experiment aan te gaan. Daardoor is nieuw flexibel onderwijs ontstaan in korte cycli van bedenken, ontwikkelen, uitvoeren, evalueren en verbeteren. De dynamiek is in de afgelopen jaren groot geweest. Het experiment heeft ervaringen opgeleverd die waardevol zijn voor de andere opleidingsvarianten van de opleiding en voor de hogeschool. De opleiding oriënteert zich op mogelijkheden voor flexibele zij-instroomroutes om zo meer bij te kunnen dragen aan de grote tekorten aan hbo-verpleegkundigen.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in CROHO	B Opleiding tot Verpleegkundige
Oriëntatie en niveau	hbo; Bachelor
Graad	Bachelor of Science
Aantal studiepunten	240
Afstudeerspecialisaties	Geen
Locatie	Rotterdam
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd, duaal, voltijd
Registratie nummer in CROHO	34560

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant;*
- *De leeruitkomsten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren;*
- *De leeruitkomsten zijn (a) leerwegonafhankelijk, (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding, (c) herkenbaar voor het werkveld, (d) specifiek en meetbaar, (e) transparant, (f) samenhangend en (g) duurzaam.*

Conclusie

De flexibele deeltijdopleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleiding heeft vanuit een goed uitgewerkte visie op deeltijdonderwijs een flexibel opleidingsprofiel ontwikkeld. Het panel vindt het sterk dat individuele leeractiviteiten het vertrekpunt zijn van het opleidingsprofiel. Aan de hand van leeruitkomsten tonen studenten aan dat ze de competenties van de Bachelor of Nursing 2020 beheersen. De leeruitkomsten voldoen volgens het panel aan de criteria van het experiment leeruitkomsten. Ze zijn in overleg met het werkveld tot stand gekomen en herkenbaar voor het beroepenveld. De relatie met de beoogde leerresultaten is in een competentiematrix duidelijk aangegeven. De speerpunten van de opleiding; diversiteit en internationalisering, zelfmanagementondersteuning, klinisch redeneren en zorgtechnologie kunnen wat het panel betreft duidelijker in de leeruitkomsten en de beoordelingscriteria tot uiting komen. Het panel ondersteunt het voornemen van de opleiding om meer differentiatie aan te brengen in de beheersingsniveaus van de leeruitkomsten, omdat dit passend is voor de ontwikkeling van de student tot het eindniveau van hbo-verpleegkundige.

Onderbouwing

Beroepsprofiel

Het panel constateert dat het beroepsprofiel van de opleiding aansluit op het profiel Bachelor of Nursing 2020 (BN2020) dat door het Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde in 2015 is opgesteld. De opleiding Verpleegkunde van Hogeschool Rotterdam voegt aan BN2020 een aantal speerpunten toe; diversiteit en internationalisering, klinisch redeneren, zelfmanagementondersteuning en zorgtechnologie. De opleiding leidt op in een grootstedelijke omgeving die wordt gekenmerkt door diversiteit en internationalisering. Deze omgeving vraagt om diversiteitsbewuste zorg die aansluit op het gedrag, de wensen, kenmerken en overtuigingen van zorgvragers. Klinisch redeneren is voor de opleiding een speerpunt omdat het belangrijk is dat het

proces van redeneren methodisch plaats vindt en leidt naar beslissingen die zijn gebaseerd op het beste bewijs. Daarbij dient de verpleegkundige voldoende oog te hebben voor diversiteit in de zorg en voor zelfmanagement van de zorgvrager. De rol van de verpleegkundige verschuift in de zorg. Volgens de opleiding wordt het ondersteunen en coachen van de zorgvrager steeds belangrijker. Dat geldt ook voor de zorgtechnologie, waarbij het gaat om hulpmiddelen die zorgvragers in staat stellen langer zelfstandig te functioneren. De opleiding wil deze speerpunten herkenbaar opnemen in het programma maar vooral ook integreren in het verpleegkunde onderwijs.

Opleidingsprofiel

Het opleidingsprofiel sluit aan op de onderwijsvisie van Hogeschool Rotterdam. Deze visie van de hogeschool houdt in dat onderwijs wordt aangeboden voor het behalen van een diploma dat geldig is voor de arbeidsmarkt. Het onderwijs dient daarnaast waarden en normen te ontwikkelen voor het beroep en de samenleving. Verder is onderwijs bedoeld voor identiteitsontwikkeling van studenten waarbij inclusiviteit van iedereen en het begrip diversiteit belangrijk zijn. De flexibele deeltijdopleiding beoogt mbo-verpleegkundigen op te leiden tot hbo-verpleegkundigen met een programma waarin studenten hun kennis en ervaringen op verschillende manieren kunnen vergaren en aan kunnen tonen aan de hand van leeruitkomsten. Het panel vindt het sterk dat volgens deze visie individuele leeractiviteiten het uitgangspunt zijn van de opleiding. Volgens het panel leidt dit tot flexibel onderwijs dat zoveel mogelijk aansluit bij de professionele en persoonlijke omstandigheden van de studenten.

Vertaling leerresultaten naar leeruitkomsten

Het landelijk opleidingsprofiel Bachelor of Nursing 2020 is de basis voor de leerresultaten van deze opleiding. De zeven CanMEDS-rollen met zestien competenties, de bijbehorende kernbegrippen en de Body of Knowledge en Skills (BoKS) zijn door de opleiding gescreend op samenhang en vertaald naar leeruitkomsten. De opleiding heeft deze leeruitkomsten voorgelegd aan vertegenwoordigers van het beroepenveld. Uit gesprekken met deze vertegenwoordigers blijkt dat de leeruitkomsten herkenbaar zijn voor het werkveld en dat er geen essentiële onderdelen worden gemist. De opleiding heeft de leeruitkomsten vervolgens zo geformuleerd dat studenten ze leerwegaafhankelijk aan kunnen tonen. In een competentiedekkingsmatrix laat de opleiding de samenhang tussen leeruitkomsten, competenties en kernbegrippen zien. Het panel merkt op dat de speerpunten in geringe mate herkenbaar zijn in de leeruitkomsten. Er is weliswaar een leeruitkomst Diversiteitsbewuste zorg geformuleerd, maar de overige speerpunten zijn niet goed herkenbaar. Het panel moedigt de opleiding daarom aan de speerpunten meer herkenbaar in de leeruitkomsten en de beoordelingscriteria op te nemen, om te borgen dat ze in de ontwikkeling van de student de gewenste aandacht krijgen.

De leeruitkomsten voldoen volgens het panel aan de criteria van het experiment. Ze zijn ondergebracht in acht thematische modules van 30 EC. Bij aanvang van het experiment hanteerde de opleiding geen beheersingsniveaus en waren alle leeruitkomsten uitgewerkt op het hbo-niveau NLQF-6 volgens het Nederlands Kwalificatieraamwerk. Direct na de start van het experiment heeft de opleiding dit gewijzigd en zijn er twee beheersingsniveaus ingevoerd: een propedeutisch en een hoofdfase niveau. Na bijna drie jaar overweegt de opleiding om de niveaus in de hoofdfase meer te differentiëren. Het panel ondersteunt dit voornemen zoals bij standaard twee en vier wordt toegelicht.

Afstemming met het beroepenveld.

Het panel ziet dat de opleiding op meerdere manieren goed afstemt met het beroepenveld. Een vertegenwoordiger van de opleiding neemt deel aan het landelijke netwerk BN2020. In dit netwerk wisselen de verpleegkundeopleidingen ervaringen, knelpunten en best practices uit. Een ander gremium waaraan wordt deelgenomen is het Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde waarin actuele ontwikkelingen worden gedeeld. De afstemming met de regio vindt plaats via het platform Rotterdamse Zorg. De stagecoördinatoren en het management van de opleiding nemen deel aan dit platform. In aanvulling hierop nodigt de opleiding vertegenwoordigers en praktijkopleiders van verschillende zorginstellingen viermaal per jaar uit voor een afstemmingsoverleg. Tijdens dit overleg wordt de opleiding geïnformeerd over ontwikkelingen in de zorginstellingen en over de ervaringen die ze hebben met de opleiding. Ontwikkelingen en aanpassingen in het onderwijs die van invloed zijn op praktijkleren worden aan de zorginstellingen voorgelegd. Voor de ontwikkeling van de flexibele deeltijdopleiding is een klankbordgroep samengesteld om mee te werken de ontwikkeling van de opleiding en de leeruitkomsten. Uit de verslagen van het afstemmingsoverleg en de klankbordgroep blijkt volgens het panel dat er sprake is van een goed en direct contact met het werkveld waarbij verbeteringen en aanpassingen snel worden besproken en vervolgens worden doorgevoerd in het onderwijs.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

- *Leersituatie en –omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoefte en omstandigheden van (een groep) studenten;*
- *Opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn voor het behalen van de leerresultaten en houdt daarmee rekening met verschillen in achtergrond van studenten;*
- *Docenten zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden bij de keuze voor en vormgeving van de leeractiviteiten*
- *Student voldoet aan de wettelijke instroomeisen;*
- *Vooraf maken opleiding en studenten expliciete inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van de leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent*
- *Bij duale opleiding is een tripartite overeenkomst met de werkorganisatie verplicht, bij deeltijd wenselijk*
- *De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen;*
- *De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en de versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opzet van het onderwijs biedt de deeltijdstudenten veel flexibiliteit. De individuele leervragen zijn het vertrekpunt van leeractiviteiten die in verschillende leeromgevingen en op verschillende manieren kunnen worden uitgevoerd. Studenten kunnen individueel of met ondersteuning van een studiecoach in leerteams studeren. De studiecoach vormt samen met de student en de praktijkcoach een krachtige driehoek. Ze bespreken regelmatig de studievoortgang en bepalen hoe bij de leeractiviteiten de beroepspraktijk het beste kan worden ingezet. Het panel complimenteert de opleiding met deze opzet die goed aansluit op de persoonlijke voorkeur en werksituatie van de student. Indien gewenst kunnen de leeractiviteiten in een learning community met behulp van vakdocenten worden ondersteund.

De studenten voldoen aan de wettelijke instroomeisen; mbo-4 verpleegkundigen en in-service opgeleide verpleegkundigen die werkzaam zijn in de zorg zijn toelaatbaar voor deze flexibele deeltijdopleiding. Het is typerend voor de opleiding dat studenten de overgang maken van onderwijs consumeren naar leeractiviteiten bedenken waarbij ze hun kennis, vaardigheden en ervaringen uit de beroepspraktijk inzetten. Ze worden hierbij goed begeleid door de docenten die allen studiecoach zijn. De studiecoaches zijn goed benaderbaar en reageren snel op vragen of voorstellen. Ze zijn

ervaren in het verpleegkunde onderwijs en zijn goed op de hoogte van de werkzaamheden van een hbo-verpleegkundige. De inhoudelijke expertise is voldoende divers en het onderwijs wordt ontwikkelgericht uitgevoerd. Daarbij nodigen de docenten de studenten en de beroepspraktijk nadrukkelijk uit om deel te nemen aan dit onderwijskundig experiment. Het panel stelt vast dat aanpassingen en verbeteringen snel en effectief worden doorgevoerd. Het panel is van mening dat er een flexibele onderwijsleeromgeving is ontstaan die waarde toevoegt aan de opleiding Verpleegkunde én de overige opleidingen van Hogeschool Rotterdam.

Onderbouwing

Opzet van het onderwijs

Het panel stelt aan de hand van de beschrijving van de opleiding vast dat de opzet van het onderwijs goed aansluit bij het flexibele onderwijsconcept. De studenten ontwikkelen leeractiviteiten om leervragen te beantwoorden. De didactiek van het onderwijs met de bijbehorende begeleiding sluiten aan op deze opzet en in het programma zijn voor de studenten de volgende drie leeromgevingen ingericht:

1. Online, via een online leeromgeving,
2. Op de werkplek in de beroepspraktijk,
3. Op school, via contactonderwijs.

De studenten maken per leeractiviteit de keuze voor een leeromgeving of combinatie van leeromgevingen en maken de keuze om individueel te studeren of samen te studeren in een leerteam van vier tot zes studenten. De leerteams worden door de opleiding ingedeeld op basis van ervaring, leervragen leervoorkeuren en motivatie van de studenten. Meerdere leerteams vormen samen een studiegroep die door een studiecoach worden begeleid.

De opleiding plant wekelijks één onderwijsdag in en de studenten worden om de week begeleid. Op de onbegeleide onderwijsdagen kunnen studenten in de leerteams studeren. Ze kunnen ook thuis studeren of op de eigen werkplek werken aan hun leeruitkomsten. De begeleide onderwijsdagen starten 's ochtends met een bijeenkomst van een studiegroep waarbij een studiecoach aanwezig is. De studenten krijgen in de studiegroep de gelegenheid om leervragen met elkaar te beantwoorden, feedback van elkaar te verzamelen en om zich te oriënteren op de leeruitkomsten van een module. 's Middags worden colleges, workshops of learning communities ingeroosterd. In het eerste jaar van de opleiding tijdens de eerste twee modules nemen docenten vooral het initiatief voor de colleges en workshops. Later in de opleiding ligt dit initiatief bij de studenten. De opleiding verwacht van de studenten dat zij aangeven wat er nodig is aan kennisoverdracht, vaardigheidstrainingen en verdieping van de leerstof. In de loop van het experiment werd duidelijk dat studenten bij hun leeractiviteiten ook vragen hadden over het organiseren van het leren. Daarop zijn learning communities rond een module ingesteld waarin het leren van de studenten wordt gecoacht door een vakdocent. De studenten geven aan dat zij door de learning communities worden geïnspireerd en dat het hen activeert om leeractiviteiten te ontwikkelen. Bovendien waarderen de studenten het dat zij in de learning communities meer in contact komen met de vakdocenten.

Inhoud van het onderwijs

De leeruitkomsten zijn thematisch samengevoegd in acht modules van 30 EC. Afbeelding 1 geeft een overzicht van deze modules. Per module is er een korte inhoudelijke beschrijving van het thema en is de relatie met de beoogde leerresultaten duidelijk aangegeven. Er is een overzicht van de CanMEDS-rollen, competenties en kernbegrippen die in de module aan de orde komen. De leeruitkomsten zijn volgens het panel ook duidelijk en compleet uitgewerkt. Per leeruitkomst zijn de inhoud, de toetsvorm, de toetsmomenten, beoordelingscriteria en de mogelijke leeractiviteiten aangegeven. Bij de mogelijke leeractiviteiten wordt dit steeds per leeromgeving (online, beroepspraktijk en contactonderwijs) aangegeven.

8 Modules	
1. Professionele identiteit	5. Preventie
2. Klinisch redeneren	6. Kwaliteit
3. Kwetsbaarheid	7. Profilering
4. Zelfmanagement ondersteuning	8. Hbo niveau in alle facetten

Afbeelding 1: modules Flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde (PowerPoint nieuwe studenten OVF).

De eerste module Professionele identiteit bevat zeven verschillende leeruitkomsten. Eén van de leeruitkomsten is het position paper. Dit is een persoonlijk ontwikkelplan waarin de student aangeeft op welke wijze hij of zij tijdens de opleiding aan de hbo-competenties wil gaan werken. Het panel vindt het position paper een mooi instrument. Het panel moedigt de opleiding aan om gedurende de opleiding het telkens opnieuw te gebruiken en eventueel aan te passen bij het opstellen van een onderwijsleerovereenkomst. De overige leeruitkomsten zijn meer inhoudelijk zoals Wet- en regelgeving in de zorg, Organisatie van de gezondheidszorg, Het menselijk lichaam en Medische diagnostiek en behandeling. Ook gaan de leeruitkomsten in op vaardigheden zoals bij Diversiteitsbewuste zorg en Gespreksvoering.

In de tweede module Klinisch redeneren laten studenten hun kennis en vaardigheden zien die bij het klinisch redeneren nodig zijn. Deze module bevat zes leeruitkomsten waaronder de leeruitkomsten Methodisch handelen, Evidence Based Practice en Verpleegtechnisch handelen. De studenten tonen de leeruitkomst Methodisch handelen aan door een uitgewerkte casus die een 360 graden feedback bevat van collega's, hun leidinggevende, de behandelaar en de patiënt. De leeruitkomst Evidence Based Practice wordt ook aan de hand van casus aangetoond waarbij studenten gebruik kunnen maken van de bewijsstukken van Methodisch handelen. Voor de leeruitkomsten Verpleegtechnisch

handelen laten studenten zien dat ze deze handelingen uit kunnen voeren en dat ze de theorie achter de behandelingen beheersen. Ze kunnen dit aantonen door al behaalde vaardigheidscertificaten te overleggen. Indien nodig kunnen ze hun vaardigheden aantonen in het skillslab van de opleiding of aantonen door ze uit te voeren in de beroepspraktijk.

De modules drie tot en met zes bestaan elk uit drie à vier leeruitkomsten van vijf of tien EC. De leeruitkomsten sluiten telkens aan bij het thema van de module. Een leeruitkomst zoals Ernstig psychiatrische aandoeningen is bijvoorbeeld ondergebracht bij de module Kwetsbaarheid en de leeruitkomst Participatie in de samenleving is onderdeel van de module Zelfmanagementondersteuning. De zevende module Profilering geeft de studenten de gelegenheid voor verbreding of verdieping. De opleiding stelt als voorwaarde dat de student de profilering kan relateren aan het competentieprofiel van de hbo-verpleegkundige. De gekozen profilering dient daarnaast bij te dragen aan het multidisciplinair, projectmatig werken en aan de onderzoekende vermogens van de student.

Zoals bij standaard één is aangegeven ligt het beheersingsniveau van de leeruitkomsten na de eerste twee modules in principe op NLQF-niveau zes. De opleiding ervaart echter in de uitvoering dat naarmate de opleiding vordert, de leeruitkomsten in complexiteit toenemen. Dit geldt vooral voor de leeruitkomsten die een relatie hebben met onderzoeksvaardigheden, klinisch redeneren en Evidence Based Practice. Het panel adviseert de opleiding om de toenemende complexiteit te erkennen en transparant te zijn over het toenemende beheersingsniveau van de leeruitkomsten. Het panel heeft studentwerken ingezien en beoordeeld. Het panel is van mening dat de leeruitkomsten van de modules uit de hoofdfase voorbereidend zijn op het eindniveau dat in de afrondende module hbo-niveau in alle facetten wordt aangetoond. Deze module bestaat uit twee leeruitkomsten: de Afstudeerscriptie en het Eindassessment.

Instream

Het panel merkt op dat deze flexibele deeltijdopleiding zich alleen richt op de BIG-geregistreerde mbo-4 verpleegkundigen en in-service opgeleide verpleegkundigen die werkzaam zijn in de zorg. Het panel heeft hiervoor begrip aangezien een aanzienlijk deel van de leeractiviteiten in de beroepspraktijk plaatsvinden. Het panel leidt uit de gesprekken met vertegenwoordigers uit de beroepspraktijk af dat zij graag zouden zien dat de opleiding ook zij-instromers toe gaat laten. Het panel ondersteunt echter ook het standpunt van de opleiding dat eerst het experiment wordt afgerond en dan eventueel de instroom te verbreden. De opleiding stelt hierbij terecht de voorwaarde dat er voldoende leerwerkplekken beschikbaar moeten zijn voor zij-instromende studenten. Het panel verwacht overigens dat deze flexibele deeltijdopleiding een goede basis kan zijn om zij-instromers op te leiden tot verpleegkundigen.

Het ontwikkelen van leeractiviteiten

De leeractiviteiten worden in de driehoek student – studietoets – praktijkcoach besproken en ontwikkeld. Regelmatig wordt nagegaan welke competenties de student al beheerst, welke nog behaald moeten worden en op welke wijze dat kan gebeuren. Om studenten hierbij te ondersteunen heeft de opleiding van elke module of leeruitkomst een playbook gemaakt. In een playbook zijn leeractiviteiten aangegeven waarmee leeruitkomsten kunnen worden aangetoond. Mogelijke opties

bespreekt de student met de studiecoach en afhankelijk van de persoonlijke leerstijl, leerstrategie en beroepssituatie maakt de student een bepaalde keuze. Het panel merkt op dat het playbook bij de studenten niet echt wordt herkend of als ondersteunend instrument wordt ervaren. Mogelijk is de informatievoorziening over de leeractiviteiten al zodanig duidelijk dat het playbook niet direct wordt herkend.

Het panel is onder de indruk van de mate waarin studenten leeractiviteiten uitvoeren op hun werkplek. Voor de start van de opleiding wordt de werkplek al gescand om na te gaan of ze als leeromgeving voldoende te bieden heeft. Tijdens de opleiding wordt de werkplekscan jaarlijks opnieuw ingevuld en besproken. Het panel vindt de werkplekscan een nuttig instrument maar vindt dat de scan specifiek mag worden uitgewerkt, zodat ze de leeractiviteiten nog beter kan ondersteunen.

Het panel is vooral onder de indruk van de flexibiliteit van de leeromgeving. De studenten spreken hun individuele leeractiviteiten af met de studiecoach en de praktijkcoach en leggen deze vast in een onderwijsleerovereenkomst. Volgens het panel is deze driehoek het fundament van de flexibele deeltijdopleiding en leidt dit tot maximale inzet van de beroepspraktijk bij het werken aan leeruitkomsten. Daarnaast leidt dit tot een aanzienlijke verkorting van de studieduur en kunnen studenten leeruitkomsten gecombineerd aantonen met bewijzen en producten uit de beroepspraktijk. De docenten geven aan dat de studenten door deze opleiding overgaan van het consumeren van onderwijs naar het bedenken van leeractiviteiten waarbij ervaringen en vaardigheden in de praktijk worden benut.

Kwaliteit van de docenten

Het docententeam is volgens het panel samengesteld uit ervaren docenten die op de hoogte zijn van wat hbo-verpleegkunde kan betekenen in het beroepenveld. Ze kennen het vakgebied goed en zijn ervaren in het beroepenveld. De docenten zijn ook ervaren in het hbo-onderwijs en enkele docenten waren voorheen werkzaam in het mbo-onderwijs. Alle docenten beschikken over een hbo- of wo-master. Eén docent is gepromoveerd en één docent rondt op korte termijn een promotietraject af. De opleidingsachtergrond van de docenten is volgens het panel voldoende divers en varieert van Geneeskunde, Verplegingswetenschappen, Advanced Nursing Practices tot Antropologie en Sociologie.

De professionalisering van het docententeam is voldoende en sluit aan bij de reguliere professionaliseringsactiviteiten van de hogeschool. Het panel adviseert de opleiding om meer te investeren in de toetsvaardigheden. Van de twaalf docenten hebben er drie docenten de Basis Kwalificatie Examinering en twee docenten de Senior Kwalificatie Examinering afgerond. Eén docent is opgeleid als beeldcoach; dit is een expert en trainer op het gebied van het geven van feedback op verschillende niveaus. Het panel vindt het sterk dat het docententeam het experiment ontwikkelgericht invult. Het docententeam professionaliseert zichzelf door het experiment uit te voeren en wordt hierbij door onderwijskundigen begeleid. Typerend voor deze ontwikkelgerichte benadering is dat studenten en praktijkcoaches sterk bij het experiment worden betrokken en zich uitgenodigd voelen om te participeren in dit onderwijskundige experiment. Aangezien het experiment binnenkort eindigt, ondersteunt het panel de stappen die de opleiding zet om de studenten meer te

betrekken bij de reguliere kwaliteitszorg. Volgens het panel is deze betrokkenheid van belang voor de continue verbetering na afronding van het experiment.

Het docententeam komt wekelijks bijeen, deelt ervaringen en stemt inhoudelijk af. De opgedane ervaringen leiden snel tot bijstellingen van modules en leeruitkomsten. Er wordt veel aandacht besteed aan de coaching van studenten. Alle docenten zijn studiecoach en delen hun ervaringen met elkaar. Dit betreft inhoudelijk onderwerpen maar ook ervaringen over het geven van feedback en over het ondersteunen van studenten bij het formuleren van leervragen en het ontwikkelen van leeractiviteiten. Het panel vindt het sterk dat er regelmatig scholingsactiviteiten voor studie- en praktijkcoaches samen plaatsvinden. Jaarlijks zijn er vier bijeenkomsten waarin onderwerpen aan de orde komen zoals blended learning, coaching en feedback geven. Het panel vindt het waardevol dat de opleiding op deze wijze bewust investeert in het opleiden van praktijkcoaches en moedigt de opleiding aan om ze nog meer te betrekken bij het aantonen van leeruitkomsten.

Het onderwijs tijdens de coronamaatregelen

De opleiding, studenten en betrokken zorginstellingen geven aan dat de coronamaatregelen in beperkte mate van invloed zijn geweest op het onderwijs. De eerste golf van besmettingen heeft wel een behoorlijke druk gelegd op de werken in de zorg. In deze periode was fysiek onderwijs alleen mogelijk met kleine groepen studenten. Het contact met en tussen studenten verliep in deze fase met name online via MS-Teams. De opleiding geeft aan dat de leeractiviteiten ondanks de coronamaatregelen behoorlijk zijn doorgezet. Er zijn namelijk aanzienlijke aantallen producten door studenten aangeleverd om de leeruitkomsten aan te tonen.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

- *De gehanteerde methoden en systemen van toetsing zijn geschikt voor leerwegaafhankelijk toetsen en beoordelen;*
- *De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid;*
- *De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken proactieve rol: zij hanteert een adequate methode om te borgen dat de leeruitkomsten voor individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en te beoordelen.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het toetsbeleid is goed uitgewerkt. Het bevat duidelijke inhoudelijke en organisatorische kaders. De leeruitkomsten kunnen via drie verschillende routes worden getoetst. Naast de standaard route is een alternatieve route uitgewerkt en bestaat er een route om leeruitkomsten te laten valideren. De alternatieve route wordt door de studenten goed benut naarmate de opleiding vordert. Het panel ondersteunt de genomen maatregelen en plannen om een te hoge werkdruk door de alternatieve toetsing tegen te gaan.

De gescreende toetsen laten zien dat de toetsen van een goed niveau zijn en dat ze goed worden uitgevoerd. De beoordelingen worden onderbouwd met duidelijke rubrics. De nadere toelichting op de beoordelingen is veelal summier en is soms afwijkend van de gegeven scores. Het panel nodigt de opleiding uit om meer aandacht te schenken aan het toelichten van de gegeven scores.

De toetskwaliteit wordt door een duidelijk uitgewerkte toetsprocedure en door de examencommissie in samenwerking met de toetscommissie goed geborgd. De examencommissie heeft proactief bijgedragen aan het experiment en aan de toetsing van leeruitkomsten. Ze ziet adequaat toe op de kwaliteit van de toetsing en de beoordelingen. Het panel pleit ervoor om de waardevolle ervaringen die met de alternatieve toetsing zijn opgedaan te behouden als het experiment is afgerond.

Onderbouwing

Toetsbeleid

Het toetsbeleid is in meerdere documenten en op verschillende niveaus duidelijk uitgewerkt. Op metaniveau heeft het Instituut voor Gezondheid toetsbeleid geformuleerd dat een inhoudelijk en organisatorisch kader biedt voor alle opleidingen van het instituut. De opleiding Verpleegkunde heeft aan de hand van dit beleid een toetsplan uitgewerkt waarin de toetsprogramma's van de voltijdse duale en deeltijdvariant zijn beschreven. De flexibele deeltijdopleiding heeft aan dit toetsplan een procedure toegevoegd waarin het toetsen van leeruitkomsten wordt beschreven. In het toetsprogramma is aangegeven dat de opleiding voor alle opleidingsvarianten één

afstudeerprogramma hanteert. Op deze wijze wordt het eindniveau op dezelfde manier aangetoond in alle varianten van de opleiding.

Het panel complimenteert de opleiding met de heldere en goed ingerichte procedures voor het toetsen van leeruitkomsten. De opleiding heeft drie toetsroutes ingericht. De eerste route is via de aangeboden toetsing. De beoordeling van een leeruitkomst vindt dan plaats aan de hand van beoordelingscriteria en rubrics. De tweede route betreft een alternatieve toetsing waarin één of meerdere leeruitkomsten worden aangetoond met bewijsstukken of beroepsproducten uit de beroepspraktijk van de student. De student stelt een portfolio met bewijzen samen dat in een assessment door middel van een criteriumgericht interview wordt beoordeeld. De derde route betreft het valideren van leeruitkomsten aan de hand van eerder behaalde diploma's, scholing en certificaten van trainingen.

Toetsuitvoering

Het panel heeft meerdere toetsen van modules 1, 2, 4 en 5 ingezien en toetsproducten van module 6 en module 8 beoordeeld. Het panel ziet een goede mix van toetsvormen, zoals casustoetsen, schriftelijke toetsen of schriftelijke opdrachten. De toetsvormen sluiten telkens goed aan op de leeruitkomsten. Het niveau van de toetsen is volgens het panel over het algemeen goed en de toetsing wordt door de opleiding goed uitgevoerd. Het panel is onder de indruk van de alternatieve toetsing. Het komt relatief vaak voor dat studenten deze route kiezen om een leeruitkomst aan te tonen. Naarmate ze verder komen in de opleiding worden leeruitkomsten vaker leerwegonafhankelijk en op een alternatieve manier aangetoond. Studenten spreken met de studiecoach leeractiviteiten af die aansluiten bij de ervaringen, verzamelde bewijzen en de werkzaamheden in hun beroepspraktijk en brengen ze in voor een alternatieve toets.

Het panel stelt vast dat de opleiding de leerwegonafhankelijke toetsing goed ondersteunt. Deze toetsing leidt bij de docenten echter wel tot hoge werkdruk. De opleiding heeft daarom recent het aantal inlevermomenten bij deze toetsing beperkt. Er zijn plannen om meer formatief en minder summatief te gaan toetsen. Het panel ondersteunt deze aanpassing en verwacht dat formatief toetsen goed toe te passen is in de studiegroepen. Het panel vindt het ook terecht dat de opleiding richtlijnen en criteria heeft opgesteld voor de portfolio's. De alternatieve toetsing leidde namelijk tot portfolio's met omvangrijke verslagen. De studenten worden daarnaast gestimuleerd om portfolio's in te leveren waarmee meerdere leeruitkomsten kunnen worden aangetoond. Het panel ondersteunt deze ontwikkeling zeer en adviseert de opleiding om waar mogelijk leeruitkomsten samen te voegen. Dat geldt ook voor de thema's die bestaan uit relatief veel kleine toetsen. Het panel adviseert om deze toetsen samen te voegen tot grotere eenheden. Ook ondersteunt het panel de verkenning naar programmatisch toetsen omdat de opzet van het onderwijs volgens het panel geschikt is voor deze vorm van toetsing.

Beoordelingen

De beoordelingen voldoen volgens het panel. De beoordelaars zijn altijd onafhankelijk, daardoor is het niet mogelijk dat een studiecoach zijn of haar eigen studenten beoordeelt. De beoordelingsformulieren die zijn ingezien bevatten duidelijke rubrics. De gegeven scores kunnen wat het panel betreft beter worden toegelicht. Een toelichting ontbreekt veelal of is soms niet in lijn met

de gegeven score in de rubric. Het panel merkt op dat een redelijke score gepaard kan gaan met een kritische toelichting of andersom. Daarnaast geven de studenten aan dat ze verschillen ervaren tussen beoordelaars. Het panel nodigt de opleiding uit om bij het kalibreren van beoordelingen meer aandacht te schenken aan het toelichten van de gegeven scores. Wat het panel betreft mag de praktijkcoach meer betrokken worden bij de beoordeling. De beroepspraktijk wordt al sterk betrokken bij de leeractiviteiten, een volgende stap zou wat het panel kunnen zijn dat de toetsing en beoordelingen meer in de praktijk plaats gaat vinden.

Borging van de toetskwaliteit.

De toetskwaliteit wordt goed geborgd door de toetsprocedure, examencommissie en toetscommissie. De examencommissie is ingericht voor alle elf opleidingen van het Instituut voor Gezondheidszorg. De opleiding Verpleegkunde en dus ook de flexibele deeltijdopleiding is daarin met één lid vertegenwoordigd. Binnen de Hogeschool Rotterdam worden ervaringen met flexibele deeltijdopleidingen tussen examencommissies uitgewisseld. De examencommissie heeft een actieve rol gehad bij het ontwikkelen van de flexibele deeltijdopleiding. In de ontwikkelfase zijn twee leden beschikbaar gesteld om de borging van de toetsing uit te werken. De drie toetsroutes zijn voordat ze zijn ingevoerd door de examencommissie geaccordeerd.

De examencommissie screent zelf de afstudeerwerken van de opleiding. In het afgelopen jaar zijn drie afstudeerwerken van de flexibele deeltijdopleiding beoordeeld en concludeerde de examencommissie dat het eindniveau goed is geborgd. De screening van de toetskwaliteit van de overige toetsen heeft de examencommissie gemandateerd aan de toetscommissie. Volgens een jaarplan worden alle toetsen minimaal een keer per vier jaar geanalyseerd en geëvalueerd. Bij de alternatieve toetsing besteedt de toetscommissie met name aandacht aan de transparantie van de beoordelingen en aan de mogelijke verschillen tussen beoordelaars. Er is recent een projectgroep ingesteld die zich specifiek richt op het borgen van de kwaliteit van de alternatieve toetsen. Het panel pleit ervoor om deze projectgroep structureel in te stellen om te voorkomen dat door de kwaliteitsborging de alternatieve toetsing zich gaat voegen naar de standaardtoetsing en daarmee waardevolle ervaringen van het experiment teniet worden gedaan. Volgens het panel zijn er nieuwe instrumenten nodig voor het borgen van de kwaliteit van de alternatieve toetsen. Het panel pleit ervoor om zowel binnen de opleiding Verpleegkunde als in de landelijke werkgroepen te kalibreren en ervaringen met alternatieve toetsing te delen.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

- *De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar bij aan het behalen van de leeruitkomsten.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De eindwerken van de eerste afgestudeerden laten zien dat de beoogde leerresultaten overtuigend worden gerealiseerd. De studenten tonen het eindniveau aan in een afstudeeropdracht en in een assessment van een portfolio met bewijsstukken die tijdens de opleiding zijn verzameld en waarop wordt gereflecteerd. Het panel merkt op dat de eerste studenten met hoge cijfers voor het assessment zijn afgestudeerd. De eerste ervaringen van de praktijkcoaches zijn positief. Ze ervaren dat studenten tijdens de opleiding leren de regie te nemen over hun leren. Dit sluit naadloos aan bij de behoefte in de beroepspraktijk naar verpleegkundigen die in staat zijn om de regie te nemen over de zorg. De flexibele deeltijdopleiding leidt door de opzet van het programma waardevolle verpleegkundigen op voor de beroepspraktijk.

Onderbouwing

Het afstuderen

Het afstuderen in de flexibele deeltijdopleiding bestaat uit twee leeruitkomsten: de afstudeerscriptie van 10 EC en het eindassessment van 20 EC. Zoals bij de vorige standaard is aangegeven is het afstuderen gelijk voor alle varianten van de opleiding Verpleegkunde. Het panel heeft hiervoor begrip maar merkt op dat de gestructureerde opzet van het afstudeerprogramma afwijkend is van de opzet die is gebaseerd op het ontwikkelen van individuele leeractiviteiten. Het panel adviseert de opleiding om op te zoek te gaan naar vormen van afstuderen die aansluiten bij het vormgeven van een eigen leerproces.

Alle zestien competenties van het landelijke opleidingsprofiel Bachelor of Nursing 2020 worden bij het afstuderen aangetoond. De afstudeerscriptie bestaat uit het uitvoeren van een afstudeeronderzoek, het schrijven van een artikel en het verzorgen van een posterpresentatie over het afstudeeronderwerp. Aan de hand van deze activiteiten wordt het eindniveau van competenties Onderzoekend vermogen, Evidence Based Practice en Deskundigheidsbevordering getoetst. Voor het eindassessment leveren studenten een portfolio in met adviezen van de praktijkinstelling over de getoonde competenties in de werkpraktijk en voegen ze een metareflectie toe over hun ontwikkelproces en waar ze nu staan als beginnend hbo-professional. Aan de hand van een criteriumgericht interview wordt het eindniveau van de overige competenties bepaald.

Producten van afgestudeerden

Sinds de start van het experiment zijn er in tweeënehalf jaar tijd elf studenten afgestudeerd. De afstudeerscripties en de eindassessments van deze studenten zijn door het panel bestudeerd. Aanvullend zijn door het panel van vier studenten toetsresultaten van module zes bestudeerd. Deze module met het thema Kwaliteit gaat vooraf aan het de modules profilering en afstuderen en bestaat uit de volgende vier leeruitkomsten: Onderzoek van het eigen handelen, Zorgvernieuwing, Deskundigheidsbevordering en Verzamelen en analyseren van kwalitatieve data.

De resultaten van de eerste afgestudeerden zijn volgens het panel van een bovengemiddeld niveau. Zeven studenten hebben de opleiding in twee jaar afgerond en vier van hen zijn cum laude afgestudeerd. De afstudeerscripties laten zien dat het eindniveau van de opleiding wordt bereikt. De studenten onderzoeken een vraagstuk uit hun werkpraktijk zoals een onderzoek naar de meeste geschikte methode van non-invasieve beoordeling van de perifere circulatie bij studenten op een IC-afdeling. Een ander bestudeerd onderzoek betrof een onderzoek naar de rol van de zorgverlener bij de werkhervatting van vrouwen tijdens of na borstkanker. Volgens het panel tonen deze scripties aan dat de deskundigheid in de beroepspraktijk wordt bevorderd en dat de bevindingen direct toepasbaar zijn in de beroepspraktijk.

De eindassessments worden met uitstekende cijfers beoordeeld. Het panel is het met deze oordelen eens. De studenten laten aan de hand van het opgebouwde portfolio met verzamelde bewijzen overtuigend zien dat zij als beginnende hbo-verpleegkundige startbekwaam zijn. In de portfolio's tonen studenten het eindniveau van alle competenties systematisch aan door kritische beroepssituaties te beschrijven en te reflecteren op de niveaus die ze hebben bereikt.

De beoordeelde toetsproducten van de module Kwaliteit laten volgens het panel zien dat in deze module de competenties nog niet op eindniveau worden aangetoond. Deze bevinding van het panel is in lijn met de opmerking die bij standaard 2 is geplaatst over de opbouw van het niveau tot aan het de afstudeerfase. Het panel adviseert de opleiding om deze opbouw op te nemen in de beoordeling van de leeruitkomsten.

Het functioneren van afgestudeerden

De opleiding heeft nog geen gegevens over het functioneren van afgestudeerden in de praktijk. Uit de gesprekken met praktijkcoaches en studenten blijkt dat de flexibele opzet van het deeltijdonderwijs goed aansluit op wat er in de praktijk wordt gevraagd. De studenten blijken gedurende hun opleiding steeds meer de regie te nemen. De praktijkcoaches geven aan dat dit aansluit op het gewenste profiel van de hbo-verpleegkundige die in staat moet zijn om de regie te nemen bij het uitvoeren van de zorg en aan te sluiten bij de behoeften van de zorgvrager. De flexibele deeltijdopleiding sluit daarmee volgens het panel goed aan op beroepspraktijk en leidt door de opzet van het onderwijs hbo-verpleegkundigen op die in de praktijk prima kunnen functioneren.

Eindoordeel over de opleiding

	Flexibele deeltijdopleiding Opleiding tot Verpleegkundige
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De flexibele deeltijdopleiding Opleiding tot Verpleegkundige voldoet op alle standaarden aan de basiskwaliteit van het beoordelingskader. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis van de positieve kwaliteit over de vier standaarden komt het panel tot een positief eindoordeel over de opleiding als geheel. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de flexibele deeltijdvariant van de bestaande hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Verpleegkundige van Hogeschool Rotterdam als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel heeft geen specifieke aanbevelingen voor de opleiding.

Deel III

Bijlagen

1. Bezoekprogramma 19 mei 2021

Tijdstip	Thema	Deelnemers
8.15 – 18.30	Besloten bijeenkomst	Panel
8.30 - 09.00	Presentatie over start, huidige uitdagingen incl. Corona en toekomst plannen. Ruimte voor vragen	onderwijsmanager opleidingscoördinator
9.00 - 10.30	Materiaalbestudering en voorbereiding	Panel
10.30 - 11.15	Gesprek studenten en alumni	<u>Alumni:</u> alumna en lid klankbordgroep alumna <u>Studenten:</u> twee studenten cohort 2018 student cohort 2019 twee studenten cohort 2020
11.15 - 11.30	Pauze	
11.30 –12.15	Gesprek over de flexibele onderwijsleeromgeving en leerwegaafhankelijk toetsen	twee studenten, twee studietoelichters en twee praktijkcoaches
12.15 –13.15	Overleg + lunch	Panel
13.15 - 14.00	Gesprek over het leren van de studenten op school en in de praktijk	<u>Vertegenwoordigers werkveld/ praktijkopleiders:</u> Vier leden klankbordgroep Twee praktijkcoaches
14.00 - 14.15	Pauze	
14.15 - 15.00	Gesprek docenten	<u>Docenten:</u> eigenaar module 1 en lid van het team beeldcoachen eigenaar module 2 en 8, voorzitter werkgroep klinisch redeneren eigenaar module 3 en lid van werkgroep diversiteit eigenaar module 4 eigenaar module 5 en 8, lid curriculumraad
15.00 - 15.15	Pauze	
15.15 - 16.00	Gesprek borging	<u>Vertegenwoordigers commissies:</u> voorzitter examencommissie lid toetscommissie lid opleidingscommissie student-lid opleidingscommissie
16.00 - 16.15	Pauze	
16.15 - 17.00	Gesprek opleidingsmanagement	<u>Opleidingsmanagement en directie:</u> directeur IVG onderwijsmanager opleidingscoördinator
17.00 - 17.45	Beoordelingsoverleg panel	
17.45 - 18.00	Terugkoppeling bevindingen	directeur IVG, onderwijsmanager, opleidingscoördinator, meerdere docenten en studenten.

2. Bestudeerde documenten

Aanvraag experiment flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde, Hogeschool Rotterdam,
Aanvullend toetsbeleid flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde 2020 – 2021,
Accreditatierapport Verpleegkunde Hogeschool Rotterdam 2019,
Advies IMT keuze onderwijs, minoren en online onderwijs,
Advies opleidingscommissie over Onderwijs en Examenreglement 2021-2022
Auditrapport Experiment flexibilisering Opleiding tot Verpleegkunde (2021),
Bachelor of Nursing 2020, Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde 2015,
Diverse notulen afstemmingsoverleg met werkveld,
Een selectie van toetsopgaven met beoordelingscriteria en normering van module 1 t/m 5,
Examenprogramma flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde,
Flowchart toetsvarianten,
Groeidocument flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde Hogeschool Rotterdam 2020,
Jaarplan toetscommissie 2019 – 2020,
Jaarrapportage toetscommissie Verpleegkunde 2019-2020,
Jaarverslag examencommissie Instituut voor Gezondheidszorg 2019-2020,
Jaarverslag opleidingscommissie 2019 – 2020,
Mission statement diversiteit Hogeschool Rotterdam,
OER in Hogeschoolgids Hogeschool Rotterdam 2020,
Onderwijs-leerwerkovereenkomst,
Onderwijsvisie Hogeschool Rotterdam,
Overzicht docententeam flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde,
Playbook; een voorbeeld,
PowerPoint presentatie flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde,
PowerPoint presentatie tijdens visitatiebezoek,
PowerPoint presentatie over module 8,
Praktijkcoachesbijeenkomst Januari 2021,
Rapportage over digitaal onderwijs Opleidingscommissie Verpleegkunde,
Resultaten Flexscan flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde 2020,
Resultatenoverzicht afgestudeerden flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde 2020 – 2021
Resultatenoverzicht module 6 flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde 2020 – 2021
Screening examencommissie eindproducten flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde,
Student-coach-overeenkomst,
Toetsbeleid Instituut voor Gezondheidszorg 2019 – 2022,
Toetsplan bacheloropleiding Verpleegkunde Hogeschool Rotterdam 2018,
Uitwerking Leeruitkomsten flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde,
Validatie van leerwerkervaring en toetsing,
Verslag borgingscheck flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde,
Werkplan bacheloropleiding Verpleegkunde 2020 – 2022, 2020,
Werkplekscan opleiding flexibele deeltijd Verpleegkunde,

Eindwerken en studentwerken	
11 studenten	luk 8.1 Afstudeerscriptie luk 8.2 eindassessment
4 studenten	luk 6.1 Onderzoek naar het eigen handelen d.m.v. een reflectieve casestudie luk 6.2 Zorgvernieuwing, luk 6.3 Deskundigheidsbevordering luk 6.4 Verzamelen en analyseren van kwalitatieve data